

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **M. Š.**, zast. Mgr. Václavem Voříškem, advokátem, se sídlem Pod Kaštany 245/10, Praha 6, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 3. 2019, č. j. 094532/2018/KUSK/HRO, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 27. 7. 2020, č. j. 44 A 32/2019 - 22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Poděbrady (dále jen „správní orgán prvního stupně“) ze dne 27. 6. 2018, č. j. 0040568/DOPP/2018/PNo, byl žalobce uznán vinným z nedbalostního spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Tohoto přestupku se měl žalobce dopustit tím, že „dne 2. 11. 2017 v 16:20 hodin v obci Poděbrady, Př. Lhota, ulice Kovanická, silnice I/38 směr Kolín, při řízení vozidla registrační značky X, provozovatele M. M. ... překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km/hod., když automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, a to silničním rychloměrem typ SYDO Traffic Velocity, v.č. GEMVEL0024, byla na pozemní komunikaci v obci naměřena rychlost 66 km/hod., která po odečtení maximální přípustné odchylky měřícího zařízení ve prospěch řidiče (-3 km/hod.) činila 63 km/hod., a tak překročil nejvyšší dovolenou rychlost na pozemní komunikaci v obci (50 km/hod.) maximálně o 13 km/hod., čímž porušil ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu.“ Za tento přestupek správní orgán prvního stupně podle § 35 písm. b) a § 46 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o

odpovědnosti za přestupky“), a § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu uložil žalobci pokutu ve výši 1.500 Kč a podle § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a příslušného ustanovení prováděcí vyhlášky mu dále uložil povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

[2] Žalovaný rozhodnutím ze dne ze dne 11. 3. 2019, č. j. 094532/2018/KUSK/HRO, podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), odvolání žalobce zamítl a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdil.

[3] V odůvodnění rozhodnutí o odvolání žalovaný nejprve shrnul obsah spisové dokumentace. Uvedl, že správní orgán prvního stupně na základě oznámení Městské policie Poděbrady o podezření ze spáchání přestupku vyzval v souladu s ustanovením § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu k uhrazení určené částky provozovatele vozidla M. M., který na základě poučení sdělil, že dne 2. 11. 2017 půjčil vozidlo žalobci. Ten na výzvu správního orgánu prvního stupně uvedl, že v uvedenou dobu vozidlo řídil a dále v této věci chce využít svého práva odeprít výpověď. Jelikož správní orgán prvního stupně považoval skutková zjištění za dostatečná, vydal příkaz, kterým uznal žalobce vinným z naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu, jehož se dopustil z nedbalosti. Po zrušení příkazu, k němuž došlo v důsledku odporu proti němu podanému, správní orgán prvního stupně pokračoval v řízení a předvolal žalobce prostřednictvím zmocněnce k nařízenému ústnímu jednání na den 20. 6. 2018 v 11:00 hodin. Ačkoliv bylo předvolání řádně doručeno, tak se žalobce ani jeho zmocněnec k jednání nedostavili. Proto jej správní orgán prvního stupně konal bez přítomnosti těchto osob a následně vydal dne 27. 6. 2018 rozhodnutí, jímž žalobce shledal vinným ze spáchání uvedeného přestupku.

[4] Dále žalovaný konstatoval, že proti tomuto rozhodnutí podal žalobce blanketní odvolání, které ani na výzvu nedoplnil. Po přezkoumání napadeného rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, žalovaný dospěl k závěru, že spáchání uvedeného přestupku žalobce bylo spolehlivě a nepochybně prokázáno důkazy zajištěnými městskou policií a provedenými správním orgánem prvního stupně, které lze považovat za dostatečné a přesvědčivé. Řízení před správním orgánem prvního stupně bylo vedeno v souladu s principem spravedlivého procesu a nebylo zjištěno, že by v něm byl žalobce jakkoli zkrácen na svých právech. Žalovaný tedy uzavřel, že rozhodnutí správního orgánu prvního stupně je správné a bylo vydáno plně v souladu s právními předpisy.

[5] Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 27. 7. 2020, č. j. 44 A 32/2019 - 22, rozhodnutí o odvolání i správního orgánu prvního stupně zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[6] V odůvodnění tohoto rozsudku krajský soud uvedl, že obsah písemnosti, kterou žalobce doručil správnímu orgánu prvního stupně dne 5. 1. 2018 a jejíž vady zhojil podáním ze dne 25. 4. 2018, je nutné považovat za podání vysvětlení ve smyslu § 137 odst. 1 správního řádu. Z něho správní orgán prvního stupně zcela logicky dovedl, že to byl patrně právě žalobce, kdo v době spáchání protiprávního jednání užíval vozidlo, a proto s ním správně zahájil řízení o přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu. V této souvislosti krajský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2019, č. j. 1 As 406/2018 - 34.

[7] Podle krajského soudu však uvedená písemnost představující záznam o podání vysvětlení nemohla být v následném řízení o přestupku použita jako důkaz, jak vyplývá z ustanovení § 137 odst. 4 správního řádu i z judikatury Nejvyššího správního soudu představované již zmíněným rozsudkem sp. zn. 1 As 406/2018. Žalovaný se přitom mýlí, pokud uvádí, že v tomto judikátu

pokračování

bylo rozhodnuto ve skutkově odlišné věci a jeho závěry na posuzovaný případ nedopadají. Rozdílnost věci vedené pod sp. zn. 1 As 406/2018 totiž spočívá pouze v tom, že se provozovatel doznal k řízení vozidla, a proto s ním bylo zahájeno řízení o přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Nicméně v jeho rámci se již nepodařilo ho vyslechnout a podpořit tak zjištění plynoucí z podání vysvětlení přípustnými důkazními prostředky, a proto podle závěru uvedeného judikátu nemohl být uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, toto přestupkové řízení mělo být zastaveno a následně zahájeno řízení o správním deliktu provozovatele vozidla podle § 125f téhož zákona. Není tedy podstatné, zda řízení o přestupku řidiče bylo vedeno s provozovatelem vozidla či s jinou osobou. Klíčové je naopak to, že v uvedené věci i v nyní posuzovaném případě správní orgány nedisponovaly žádným přípustným důkazem o tom, jaká osoba řídila vozidlo, a zároveň se dopustily nezákonnosti, když vysvětlení učiněné před zahájením řízení o přestupku za takový důkaz považovaly.

[8] Krajský soud proto přisvědčil žalobci, že neměl-li správní orgán prvního stupně k dispozici žádný jiný důkaz o řízení vozidla obviněným v rozhodné době a ten byl posléze v průběhu řízení o přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu zcela nečinný, muselo být toto řízení pro nedostatek důkazů zastaveno a následně měl být projednán přestupek provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 téhož zákona.

[9] Jelikož v dané věci správní orgány dostatečným způsobem neprokázaly, že se předmětného protiprávního jednání dopustil právě žalobce, nezabýval se již krajský soud z důvodu zcela zjevné nadbytečnosti dalšími žalobními body.

[10] Podle závěru krajského soudu tedy bylo řízení před správními orgány obou stupňů zatíženo vadou, a proto musela být jejich rozhodnutí zrušena a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení. V něm již však správní orgán prvního stupně nebude moci vést řízení o přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu a rovněž tak nebude moci ani zahájit řízení o přestupku provozovatele vozidla postupem podle § 125f odst. 5 písm. b) téhož zákona, neboť odpovědnost za tento přestupek již zanikla uplynutím roční promlčecí doby, jak vyplývá z ustanovení § 29 písm. a), § 30 písm. b) a § 31 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.

II. Obsah kasační stížnosti

[11] Proti tomuto rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) včasnou kasační stížnost z důvodů jeho nezákonnosti a nepřezkoumatelnosti, které jsou uvedeny v § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[12] K tvrzené nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku stěžovatel konkrétně namítl, že se krajský soud nevypořádal s jeho argumentací, podle které podání žalobce učiněné po marném uplynutí lhůty k podání vysvětlení již nebylo možné považovat za vysvětlení, nýbrž za listinu, kterou lze použít jako důkazu.

[13] Krajský soud též neodůvodnil, proč musí správní orgány opakovaně požadovat a vymáhat vysvětlení ke zjištění údajů o osobě již důvodně podezřelé ze spáchání přestupku.

[14] Rovněž tak se krajský soud nezabýval skutkovým stavem věci a své závěry o nezákonnosti postupu správních orgánů neodůvodnil. Přitom v posuzované věci byla opatřena fotografie z automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu

na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích, provozovatel vozidla označil osobu, které v rozhodné době svěřil svůj automobil, ta se písemně přiznala ke spáchání přestupku a následně s ní bylo zahájeno přestupkové řízení.

[15] Dále se krajský soud nevypořádal se skutečností, že pokud by bylo možné zahájit řízení o přestupku pouze s osobou usvědčenou přímými důkazy, došlo by k relativizaci liberačních důvodů u přestupku provozovatele vozidla, který má právo zbavit se odpovědnosti za dopravní přestupek identifikací osoby řidiče, a to pod pohrůžkou sankce přestupku krivého vysvětlení.

[16] Konečně krajský soud opomněl vyslovit závazný právní názor, ve kterém by správní orgán poučil, jaké podání nebo zjištěnou skutečnost by považoval za dostatečný přímý důkaz pro zahájení řízení s označeným řidičem podezřelým ze spáchání přestupku, když předvedení a pořádková pokuta by vedla pouze k nezákonnosti kvůli zákazu sebeobviňování, a i v případě dostavení se k podání vysvětlení by jej označený řidič mohl odmítnout s odvoláním na tento zákaz.

[17] K tvrzené nezákonnosti napadeného rozsudku stěžovatel konkrétně namítl, že přiznání žalobce ze spáchání přestupku nebylo sdělením provozovatele motorového vozidla o totožnosti řidiče ve smyslu § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu ani záznamem o podání vysvětlení sepsaným správním orgánem podle správního řádu, nýbrž vědomým jednáním svéprávné osoby s rozumem průměrného člověka. Jestliže totiž někdo dobrovolně nevyužije svého práva na neobviňování se, pak je srozuměn s právními následky takového jednání. Písemné podání žalobce opatřené jeho podpisem, v němž sděluje, že vozidlo v uvedenou dobu řídil a dále ve věci chce využít svého práva a odepřít výpověď, je tedy nutné považovat za listinu, jíž bylo možné provést důkaz. Ten přitom společně se sdělením provozovatele vozidla, který plně identifikoval řidiče, a s fotografií z automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy věrohodně a dostatečně svědčily o naměřené rychlosti, místu a času spáchání přestupku, jakož i o osobě jeho pachatele. Za této situace správní orgány nebyly povinny požadovat po žalobci opakovaně objasnění skutečnosti, kterou již znaly. V rámci přestupkového řízení pak měl žalobce dostatek prostoru pro svou obhajobu a k vyvrácení podezření ze spáchání předmětného přestupku. Krajský soud tak posoudil uvedenou právní otázku i zjištěný skutkový stav nesprávně.

[18] Dále krajský soud nevzal v úvahu, že pokud by bylo možné zahájit řízení o přestupku pouze s osobou usvědčenou přímými důkazy, došlo by k relativizaci liberačních důvodů u přestupku provozovatele vozidla, který má právo zbavit se odpovědnosti za dopravní přestupek identifikací osoby řidiče, a to pod pohrůžkou sankce přestupku krivého vysvětlení. Správní orgán přitom nemá žádný prostředek k získání vysvětlení od označené osoby, když předvedení či uložení pořádkové pokuty za účelem provedení tohoto úkonu je soudní judikaturou opakovaně považováno za protiústavní s poukazem na zásadu zákazu sebeobviňování. Za této situace dochází často k zpochybňování sdělení provozovatele vozidla o osobě řidiče, která se svou pasivitou během celého průběhu řízení o přestupku vyhýbá odpovědnosti za protiprávní jednání. Takovému postupu však nelze přiznat právní ochranu a namísto hledání formálních nedostatků přestupkového řízení by se mělo přihlížet ke skutkovému stavu zachycenému ve správním spise. S ohledem na množství chodců usmrčených kvůli rychlé jízdě automobilů je totiž nutné především působit preventivně na řidiče, kteří nerespektují nejvyšší povolenou rychlost v obci.

[19] S ohledem na tyto skutečnosti stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

pokračování

[20] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III. Posouzení kasační stížnosti

[21] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti. Přitom neshledal vady uvedené v § 109 odst. 4 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti. Stěžovatel v kasační stížnosti označil důvody uvedené v ustanoveních § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

[22] Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.*

[23] Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. *kasační stížnost lze podat pouze z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.*

[24] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval kasačními námitkami o nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. Jejich důvodnost by totiž sama o sobě postačovala k zrušení rozsudku krajského soudu bez nutnosti posouzení jeho zákonnosti. Nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů jsou zejména taková rozhodnutí, u nichž není z odůvodnění zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při hodnocení skutkových i právních otázek a jakým způsobem se vyrovnal s argumenty účastníků řízení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52) nebo v nichž zcela opomenul vypořádat některou z námitek uplatněných v žalobě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, či rozsudek ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74).

[25] Takovými vadami není napadený rozsudek zatížen. V jeho odůvodnění krajský soud uvedl, že písemné podání žalobce doručené správnímu orgánu prvního stupně dne 5. 1. 2018 a jeho doplnění ze dne 25. 4. 2018 představuje podání vysvětlení ve smyslu § 137 odst. 1 správního řádu. Podle tohoto ustanovení si přitom správní orgán opatřuje nezbytná vysvětlení za účelem prověřování poznatků, které by mohly být důvodem pro zahájení řízení z moci úřední. Jestliže tak bylo vůči žalobci zahájeno řízení o přestupku právě na základě těchto písemností obsahujících zmínku o tom, že v rozhodné době řídil předmětné vozidlo, je zcela zřejmé, že se podle názoru krajského soudu muselo jednat o podání vysvětlení. Dále krajský soud objasnil, že tento úkon nelze podle § 137 odst. 4 správního řádu považovat za důkaz v přestupkovém řízení, z čehož vyplývá, že žalobce musel uvedené tvrzení zopakovat v jeho průběhu, aby k jeho doznání mohlo být účinně přihlídnuto při posuzování skutkového stavu věci. Po zahájení řízení o přestupku však byl žalobce naprosto pasivní, a proto při absenci jiného důkazu o tom, že vozidlo řídila právě tato osoba, dovodil krajský soud nezbytnost zastavení řízení o přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu pro nedostatek důkazů a následného projednání přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 téhož zákona. Z odůvodnění napadeného rozsudku je tedy seznatelné, proč krajský soud považoval písemné doznání žalobce za podání vysvětlení, proč tato listina nemohla být použita k usvědčení pachatele v následném přestupkovém řízení a po jeho zahájení musel být její obsah stvrzen žalobcem, jakož i proč v důsledku následné nečinnosti obviněného vznikl stav důkazní nouze, kvůli němuž nemohl být uznán vinným.

[26] Argumentace stěžovatele, podle níž trvání na zahájení řízení o přestupku pouze s osobou usvědčenou přímými důkazy by vedla k relativizaci liberačních důvodů provozovatele vozidla,

nebyla uplatněna ve vyjádření k žalobě. Krajskému soudu tak nelze vytýkat, že se tímto aspektem v napadeném rozsudku nezaobíral. Navíc uvedené tvrzení stěžovatele nemá žádný význam pro posouzení věci, neboť v ní krajský soud nevytýkal správnímu orgánu prvního stupně zahájení řízení o přestupku vůči žalobci na základě jeho písemného doznání, nýbrž použití této písemnosti jako důkazu v rámci řízení o přestupku a na ní navazující skutkový závěr o protiprávním jednání žalobce. Mimoběžná je proto i stížnostní námitka, podle níž krajský soud opomněl v závazném právním názoru poučit správní orgán, jaké podání nebo zjištěnou skutečnost lze považovat za dostatečný přímý důkaz pro zahájení řízení s označeným řidičem podezřelým ze spáchání přestupku.

[27] Vzhledem k těmto skutečnostem je možné učinit závěr, že odůvodnění rozhodnutí krajského soudu obsahuje rozhodné důvody pro v něm učiněné závěry. Napadený rozsudek je tedy přezkoumatelný a důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. nebyl naplněn.

[28] Proto se Nejvyšší správní soud mohl zabývat kasačními námitkami o nezákonnosti rozsudku krajského soudu.

[29] Podle § 137 odst. 1 věty první správního řádu *ke prověření oznámení, ostatních podnětů a vlastních zjištění, která by mohla být důvodem ke zahájení řízení z moci úřední, opatřuje správní orgán nezbytná vysvětlení.* Podle § 137 odst. 3 správního řádu *o podání vysvětlení se pořizuje záznam, který obsahuje údaje umožňující identifikaci osoby, která skutečnost sděluje, uvedené v § 18 odst. 2, vylíčení předmětných skutečností, datum, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby.* Podle § 137 odst. 4 správního řádu *záznam o podání vysvětlení nelze použít jako důkazní prostředek.*

[30] V posuzované věci provozovatel vozidla sdělil správnímu orgánu prvního stupně, že vozidlo řídil v době přestupku žalobce. Tomu proto bylo podle § 137 odst. 1 správního řádu zasláno předvolání k podání vysvětlení ze dne 30. 11. 2017, č. j. 0068984/DZD/2017/PNo. K tomuto úkonu se však žalobce bez omluvy nedostavil a namísto toho zaslal nepodepsanou písemnost, ve které uvedl, že vozidlo v uvedenou dobu řídil on a dále v této věci chce využít svého práva a odeprít výpověď. Uvedené prohlášení obdržel správní orgán prvního stupně dne 8. 1. 2018, v němž se měl žalobce podle obsahu předvolání dostavit k podání vysvětlení. Dne 25. 4. 2018 pak bylo správnímu orgánu prvního stupně k jeho výzvě doručeno již vlastnoručně podepsané prohlášení žalobce se stejným obsahem.

[31] Uvedené skutečnosti zjištěné z obsahu správního spisu tedy nepochybně svědčí o tom, že prohlášení žalobce o spáchání dopravního přestupku bylo učiněno v reakci na výzvu správního orgánu prvního stupně k podání vysvětlení. K němu se totiž žalobce bez omluvy nedostavil a namísto toho odeslal k poštovní přepravě písemné doznání, které bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno v den, na který byl k podání vysvětlení předvolán. Proto je nutné ve shodě s krajským soudem považovat obsah zmíněné písemnosti za podání vysvětlení ve smyslu § 137 správního řádu, byť o něm nebyl pořízen záznam. Navíc písemná prohlášení žalobce doručená správnímu orgánu prvního stupně ve dnech 5. 1. 2018 a 25. 4. 2018 byla sepsána před zahájením řízení o přestupku a sloužila jako podklad pro vydání příkazu ze dne 3. 5. 2018, č. j. 0027751/DOPP/2018/PNo, který byl v posuzované věci prvním úkonem v řízení, jak vyplývá ze znění § 150 odst. 1 věty druhé správního řádu.

[32] Písemné prohlášení žalobce o spáchání přestupku učiněné v rámci podání vysvětlení bylo dostatečným podkladem pro vedení přestupkového řízení zahájeného z moci úřední vůči žalobci, neboť o něm zprvu neměl správní orgán prvního stupně důvod pochybovat. Podání

pokračování

vysvětlení žalobcem však s přihlédnutím k ustanovení § 137 odst. 1 věty první a odst. 4 správního řádu nebylo možné použít jako důkazního prostředku, a proto v rámci řízení o přestupku již z něho nebylo možné vycházet. Tento závěr vyplývá i z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu představené kupříkladu rozsudky ze dne 10. 4. 2019, č. j. 1 As 406/2018 - 34, a ze dne 10. 2. 2016, č. j. 1 As 204/2015 - 33. Nelze se proto ztotožnit s tvrzením stěžovatele, že písemné doznání žalobce učiněné před zahájením přestupkového řízení bylo možné považovat za listinný důkaz, na jehož základě bylo prokázáno, že v rozhodné době řídila motorové vozidlo právě tato osoba. V této souvislosti lze rovněž odkázat na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 As 406/2018, v němž se uvádí, že *„byť je přestupkové řízení podstatně méně formalizovaným procesem než řízení trestní a zcela jistě v něm nelze uplatnit všechna pravidla vyplývající z trestního řádu, pro posouzení uvedených otázek lze připustit podpůrnou argumentaci § 2 odst. 5 trestního řádu. ... Ani v přestupkovém řízení tak nelze zjištění o totožnosti pachatele přestupku založit pouze na doznání určité osoby učiněném před zahájením přestupkového řízení.“*

[33] Důkazně použitelné nebylo v dané věci ani sdělení totožnosti řidiče učiněné provozovatelem vozidla dne 10. 11. 2017, neboť se podle § 125h odst. 6 věty druhé zákona o silničním provozu považovalo také jen za podání vysvětlení. To ostatně bylo učiněno rovněž ve formě písemného prohlášení, a nikoli záznamu sepsaného podle § 137 odst. 3 správního řádu. Na základě oznámení městské policie o podezření ze spáchání přestupku a k němu přiložených fotografií z automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bylo možné spolehlivě zjistit pouze překročení nejvyšší dovolené rychlosti na pozemní komunikaci v obci, jakož i místo a dobu tohoto protiprávního jednání, nikoliv však osobu jeho pachatele. Proto za situace, kdy žalobce byl po zahájení přestupkového řízení naprosto nečinný a nepodařilo se ho vyslechnout při ústním jednání, neexistoval žádný použitelný důkaz o tom, že spáchal přestupek podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu. Krajský soud tedy nepochybil, když učinil závěr o důkazní nouzi vedoucí k nutnosti zastavení řízení o přestupku vůči žalobci a projednání přestupku provozovatele vozidla podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu.

[34] Na tomto závěru nemůže nic změnit ani další argumentace stěžovatele. S ním je sice možné souhlasit, že pasivita osoby označené za řidiče v průběhu řízení o přestupku má častokrát za následek nemožnost jejího postihu, což je v rozporu se zájmy provozovatele vozidla i ostatních účastníků provozu na pozemních komunikacích. Nicméně uvedený stav je způsoben především povahou řízení o dopravním přestupku projednávaného po provedení automatického měření rychlosti používaného bez obsluhy, které většinou neumožňuje spolehlivě identifikovat osobu řidiče, a proto musí být přestupkové řízení mnohdy vedeno vůči provozovateli vozidla. Nicméně možnost postihu protiprávního jednání alespoň v řízení o přestupku podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu je s ohledem na objektivní odpovědnost provozovatele vozidla za dodržování pravidel silničního provozu při užívání automobilu, jenž je na něho zapsaný v registru silničních vozidel, adekvátním a zároveň i dostatečným represivním a preventivním opatřením. Proto není žádný důvod po zjištění o spáchání dopravního přestupku usvědčovat domnělého řidiče vozidla za pomoci jeho doznání učiněného před zahájením přestupkového řízení, z něhož podle platné právní úpravy není možné při rozhodování o jejich vině či nevině vycházet. Takový postup by ostatně byl protiústavní, neboť by odporoval procesním zásadám obsaženým ve všech typech řízení o veřejnoprávních deliktech.

[35] Krajský soud tedy posoudil uvedenou právní otázku i na ní navazující skutkový stav věci zjištěný v přestupkovém řízení správně, a proto nebyl naplněn ani důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[36] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Současně podle § 60 odst. 1 věty první a § 120 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť v něm stěžovatel neměl úspěch a žalobci nevznikly žádné náklady s ohledem na skutečnost, že jeho zástupce neučinil ani jeden úkon právní služby, za něhož by mu náležela odměna a náhrada hotových výdajů.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. února 2021

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu